

DAMUNT

DAMUNT

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL - SANT JOAN - OCTUBRE 1.997 - n. 77

DAMUNT DAMUNT

Revista d'informació local
SANT JOAN (MALLORCA)

OCTUBRE 1.997 - Núm. 77

Dipòsit legal PM-673-1991

Domicili: Major, 68
07240 - SANT JOAN (MALLORCA)

Director:

Miquel Florit Huguet

Confecció:

Guillem Morlà Adrover

Fotografia:

Miquel Florit Huguet i altres

Dibuixos :

Joan Morey Company

Col·laboradors:

Amador Antich Bauzà
Andreu Bauzà i Joan
Gabriel Company Gayà
Carles Costa
Miquel Florit Huguet
Catalina Jaume Ginard
Joan Jaume Nigorra
Bàrbara Mates Sastre
Joan Morey Company
Guillem Morlà

Imprimeix:

APÓSTOL Y CIVILIZADOR
PETRA (MALLORCA)

CONTINGUT

NOTICIES LOCALS

POEMES I GLOSES

COL·LABORACIONS

- * Contarelles i memòries(VII)
- * És necessari respectar els altres si volem ser respectats.
- * Estimar la llengua
- * Germanes de la Caritat
- * Per la vila i fora de la vila - "Adiós figures!"
- * Qui calla hi consent,..."
- * Una nit vora el mar

PORTADA i CONTRAPORTADA

Actualitat fotogràfica

NOTA: Els articles publicats sols expressen l'opinió dels seus autors. La revista no s'identifica necessàriament amb el seu contingut.

Antoni Ranieri, un artista italià a Sant Joan?

Antoni Ranieri és un artista italià resident a Mallorca des de fa un anys. La seva estància a Mallorca està motivada "per la recerca de la llum". Els colors molts vius de les seves cares i paisatges amb el que expressa "una lluminositat que no matisa els colors sinó que els ressalta directament".

Antoni Ranieri va començar a pintar essent nin, rebent les primeres lliçons del seu padrí i repredí, pintors i

restauradors de frescos d'esglésies i palaus italians. Ranieri ha dit que l'artista ha de ser viatger i tenir contacte amb diferents cultures, colors i pensaments.

"M'agraden els colors naturals i quan vaig a un lloc procur dur tintures, terra del desert, coses que em serveixen per elaborar els meus propis colors.

Ranieri treballa tot el dia, sense horari fixo, "per això no duc mai rellotge". Va començar per la pintura, es va

passar a l'escultura i tornar a la pintura.

Antoni Ranieri ha realitzat distintes exposicions a Mallorca.

Aquest italià de la Calabria, és descendent d'una família dedicada a la restauració i decoració d'esglésies i edificis. Ell mateix ha realitzat uns frescos en la mansió d'una família santjoanera.

M. F. H.

Un escultor italià

El meu amic Antoni Ranieri és un escultor italià que ha tingut un moments bons i també un mals moments, però ell és un home valent i n'ha sabut sortir. Totes les persones hi passen pels mals moments.

Ell em diu que inventa tan ràpid com un fotògraf. Ell és per a mi una bellíssima persona, que es dedica a l'escultura, a pintar frescos i a la pintura a l'oli. El seu tipus de pintura és expressionista.

Aquesta fou la conversa que tinguérem:

- **Com et trobes a Mallorca?**

- "Muy bien", només deman que no es construeixi més i que facin les carreteres en els llocs adequats.

- **Quins són el vostres objectius?**

- El meu objectiu és despertar l'illa, respectar, no només consumir.

- **Quants d'any fa que vostè és escultor?**

- Vint-i-cinc anys

- **Per quins llocs ha treballat i quines són les obres de més aplessi?**

- He viscut a França, Anglaterra, Túnez, Senegal, Grècia, Alemanya, Àustria, Itàlia.

A Àfrica vaig fer un fresc a l'Ambaixada italiana i algunes escultures. He treballat en la Capella Sixtina amb el grup de restauradors. A Mallorca tenc un ocell a la plaça Major de Ciutat, un dragó a l'angle del carrer Morey. A Cap de Mar tenc un cap de pedra al carrer

de Sant Nicolás, un fresc a Sant Joan...

- **Què opina de la joventut?**

- La joventut, en general, té un poc de problema en avançar perquè li fan treballar molt en els estudis i li fa falta recolzament.

- **Què opina del nostre poble?**

- M'agrada molt. Trob un sentiment humà molt bé, i esper que no sigui invadit pels alemanys o millor dir venut als alemanys. També trob que aquí, a Sant Joan, li fa falta un poc de col·laboració de la joventut i que vulgui participar en més obres culturals, i que els polítics santjoaners els ajudin a sortir del lloc on està ara.

Amador Antich Bauzà

Calendari de festes per a 1998 (Sant Joan)

1 gener	6 gener	9 abril	10 abril	13 abril	1 maig	24 juny
Cap d'any	Els reis	Dijous Sant	Divend.Sant	2ª F. Pasqua	F.del Treball	Sant Joan
25 juliol	15 agost	12 octubre	7 desembre	8 desembre	25desembre	26Desembre
Sant Jaume	Assumpció	V. del Pilar	Constitució	Immaculada	Nadal	2ª F. Nadal

Festa del botifarró

Consumits més de 200 quilos de botifarrons.

Sant Joan va celebrar el passat dia 5 d'octubre, amb gran animació i nombrosa assistència de públic, la popular Festa del Botifarró,

organitzada per l'Associació de comerciants i empresaris integrats en la Pimem.

Creada l'any 1966 per la Penya Motorista de Sant Joan, la diada d'aquest anys demostrà que es tracta d'una festa arrelada a la que acudeixen visitants de tota l'illa i bastants de turistes.

Tots els actes es feren a la plaça de la Constitució i les actuacions musicals foren gratuïtes.

Aquest any, com a novetat, els actes començaren a les 11 del matí amb la sortida del "Dimoni". Al migdia es calà foc als foguerons per començar la torrada per començar la torrada de més de 200 quilos de botifarrons, a més de llonganisses, carn magre, sense mancar les coques

de verdura, bunyols i orellanes. A les 15 h. els "dimonis" defilaren amb la Colla de Xeremiers de Sant Joan. A partir de les 16,30 h. es feu la mostra de ball a càrrec de l'Agrupació Folklorica de l'Associació de Veïns de la Soledat (Ciutat) i el grup local Aires de Pagesia.

Més tard tingué lloc l'animació infantil amb el grup Retalls. Una lleugera pluja de darrera hora deslluí l'acabament de la Festa.

Els botifarrons i altres productes de les matances del porc es veneren a preus populars en els llocs que el organitzadors muntaren a la mateixa plaça de la Constitució.

Joan Jaume Nigorra
(El Dia del Mundo 6-10-97)

L'hospital de Manacor

El director provincial de l'INSALUD, Javier Rodrigo de Santos, informà als mitjans de comunicació en la roda de premsa del passat 2 d'octubre, (a la que fou convidada aquesta revista) de la experiència que ha constituït la gestió de l'Hospital de Manacor com a nou model sanitari.

Durant aquests primers sis mesos de funcionament s'han fet més de 1100 intervencions en els quiròfans, s'han atès 221 parts i s'han fet quasi 23000 consultes externes, que superen les 266 per dia. En el servei d'Urgències han ateses 16200 persones, que surt a 109 persones per dia.

El director provincial de l'INSALUD va informar que "el Govern Balear s'ha compromès a solucionar la problemàtica del transport des de els pobles de la comarca

fins a l'Hospital de Manacor". Està previst que el director provincial de l'INSALUD es reunisqui amb el conseller de Foment, Joan Verger, per concretar aquesta millora.

Un santjoaner en el programa de Festes de Consell.

Un dels aspectes més originals de les festes patronals de Consell, és el programa que edita l'Ajuntament, on cada any hi surt un tros de la història del poble.

En el programa d'aquest any (1997) que ens han fet arribar, surt publicada la biografia del Reverend Pere Joan Gayà i Fiol, que fou el primer vicari de la parròquia d'aquest poble del Raiguer, que fins el segle XIX va ésser llogaret d'Alaró.

El Reverend Pere Joan Gayà va néixer a Sant Joan a la possessió de Son Rebassa i va ésser vicari de Consell durant 10 anys (1720-1730).

Aquest prevere Santjoaner és un avantpassat de la família coneguda actualment per de Son Perdut. Aquesta biografia ha estat escrita per Mn. Josep Estelrich Costa. Un nou i molt ben documentat treball d'aquest historiador santjoaner.

Esteva Mayol aparegué amb en Xesc Fortesa a la revista Brisas

La revista Brisas del 31 d'agost ens oferí un reportatge "Fer es roquer entre amigos" a on descriu les pescades dels dos amics a l'Estaca de Valldemossa i relaciona l'amistat del santjoaner amb el afamat actor que els cataloga com a germans. Endemés ens dona la recepta del arròs de

peix que acostumen a fer ell dos.

Els rellotges de sol i Rafel Soler

El Diario de Mallorca del passat dia 5 d'octubre publicava un llarg reportatge titulat "Sin el sol nada soy" on al llarg de tres pàgines es parlava del rellotge de sol.

D. Rafel Soler, aquest enginyer santjoaner ja jubilat, que fou director de l'Autoritat Portuària de Balears, és una verdadera autoritat en aquest camp. Dades històriques i científiques, curiositats eren recollides en l'article mencionat que degut a la seva llargària hem desistit de resumir-lo per no mutilar-lo.

La Federació Agrícola i Ramadera de les Balears es reuní a Sant Joan.

La Federació Agrícola i Ramadera de les Balears (FARB), es va reunir el passat dia 26 de setembre a la Casa de Cultura de Sant Joan, on assistiren 40 pagesos per plantejar les seves inquietuds davant el futur de l'agricultura i ramaderia.

A la reunió assistiren el batle Gabriel Mora i el regidor Joan Magro, ambdós del PP, que no coincidiren en els punts de vista de la problemàtica tractada del Pla territorial.

El darrer pagès

L'historiador Mateu Morro, en un article que publicà el Diari de Balears del 28-09-97 es referia a Josep Estelrich com el "darrer pagès"

Vet aquí uns paràgrafs del esmentat article:

"A l'època dels parcs bits tot això de l'agricultura a molts

sembla pur "utopisme" romàntic. Ben a l'inrevés del que pensava Josep Estelrich Turricano, aquell pagès d'Hortella que morí treballant la terra generosa que estimava. La fiblada dels vers de Gabriel Florit podria servir com a invocació perquè l'amo en Pep no sigui el darrer pagès:

Poca verba avui, que la gelada és gruixada,

Que un calabruix lleig ha malferit l'anyada.

Plorem, que un pagès ha mort quan treballava!

Nou Director de la Banca March

Des de el passat primer d'octubre, Josep Bordal Garcia és el nou director de la sucursal de Banca March a Sant Joan.

Josep Bordal fa 8 anys que ingressà a la Banca March i ha treballat en les oficines de Cala Ratjada, Cala d'Or i Vilafranca, a més de Sant Joan on ja havia treballat amb anterioritat com administratiu.

Està casat amb una manacorina i son pares de dos infants, una nina de tres anys i un nin de dos.

Té relació directe amb el món del comerç, essent propietari de 4 tendes destinades a la venda de calçat i peces de vestir esportives.

Ha realitzat estudis d'Història i actualment està llegint monografies santjoaneres.

Està interessat en treballar amb i per els santjoaners.

**Senyora mallorquina
compraria una casa a foravila
amb terreny.
Tel.: 970 - 28 17 18**

El C.E. Sant Joan compleix 30 anys d'activitats

En aquesta temporada del 97/98, el C.E. Sant Joan, compleix el seu 30 Aniversari. A l'abril de 1967 va quedar enllestida la primera Directiva, que encapçala com a President Antoni Bauzà Matas (de Mestre Antoni Escolà), entre els altres directius hi figuraven: vice-president Ernest Miró, Secretari Antoni Company Bonet (Foc) i Tresorer Antoni Font Gayà (Tronca). Fou designat entrenador, l'ex-jugador de la U.D. San Juan, el santjoaner Juan, Bauzà (Lligat) Per a començar, formaren un equip de juvenils per tal de competir en el Torneig de Primavera. Després ja de cara a la temporada, es va retre un homenatge a don Juan Julià Gayà. Es feren dos equips un de ex-jugadors de la extingida U D. San Juan que el formaren: Salvà, Salvà II, Rubert, Penalva: Gayà, Díaz: Minguell, Reus, Vallejo, Homar i Bauzà. L'equip del C.D. San Juan com aleshores anomenaren al Club, el formaren: Bauzà (Matas), Florit, Nigorra U, Català; Morlà, Mesquida; Gayà ,(Llull), Bover, Nigorra, Alzamora I i Alzamora II. L'arbit Antoni Bauzà Pocoví (Gonella). Resultat 2-2. Gols Homar i Díaz pels veterans i Nigorra i Alzamora". pel San Juan. En la seva la temporada de competició 67/68, participa a la categoria de 2ª Regional a la que hi participaven entre altres el Montuïri, Artà, Petra, Campos, Murense, Artà, Cultural (Port de Pollença), San Marcos (Sineu), San Martín (Manacor). L'equip es forma en una mescla de jugadors experimentats i joves, tots gairebé santjoaners. En el

primer partit al Camp de Consolació (abans de anomenar-lo Son Juny) el visitant fou el San Martín i l'alineació que presenta el San Juan fou: Matas, Florit, Mas, Bover, Gayà, Ernesto; Bauzà, Alzamora, Gayà Matas, Munar i Alzamora II (Nigorra). El resultat empat a 3 gols.

Cal ressenyar, com acabament a aquest record al començament del Club Deportivo San Juan, que entre les temporades 1945/6 i la de 1960/161, va esser present al futbol mallorquí l'equip de l'anomenada Unión Deportiva San Juan, que arriba a jugar a la màxima categoria regional tal com ho va fer també el C.D. San Juan en les temporades de 1973/74 i fins a la 79/80.

Joan Jaume Nigorra

El C. E. Sant Joan ha començat la temporada a 2ª Regional

El Sant Joan participa un any més a la 2ª Regional i durant el mes de setembre els resultat no han estat gens afavoridors. El 14-9 havia de començar la Competició a Sant Joan, però a petició del Artà, es juga a aquella vila. El resultat 4-1 .Llavors el dia 21 havia de visitar el Petra, però a darrera hora el equip petrer es va retirar de la competició. El primer partit a Sant Joan va esser el 28-9 en no gaire encert, ja que el resultat fou Sant Joan 1 Soledat 2. L' equip visitant aconseguia aprofitar millor les seves ocasions i s'han portat el tres punts. El Sant Joan alinea a: Servera, Ferriol, Crespí, Nicolau, J Mas, Barceló, Reig, Rosselló, Guillem Mas, Ernest i Mates. Substitucions: Fullana per Nicolau, Nigorra per Matas,

Canyellas per G.Mas, Pocoví per Ernest i Company per Reig. El gol local fou de Reig aprofitant una passada de Nigorra. En la segona part debuta a l'equip el santjoaner Guillem Company (Foc), procedent dels juvenils del Petra, equip en el que participa en les categories inferiors. Esperem que el mes d'octubre tinguem millors resultats tota vegada que el Sant Joan per la valia dels jugadors mereix millor sort. Els partits per al mes d'octubre són: Dia 5 Cas Concos-Sant Joan, dia 12 Sant Jordi-Sant Joan, dia 19 S. Joan-Sta. Maria i dia 26 Beta-S. Joan.

Joan Jaume Nigorra

Antoni Karmany campió de muntanya.

El nostre veterà ciclista va aconseguint una victòria darrera l'altre en la seva categoria de Master 60. Així el dia 27/9 s'adjudicà el Campionat de Balears de Muntanya en una cursa que acabava al Puig de Sant Salvador de Felanitx. El "Diari de Balears" en la pag. 40 de l'edició del 29/9 referint-se a la prova publicava " cal ressaltar l'actuació del màster 60 Antoni Karmany, l'actual campió d'Espanya de la seva categoria, arribà catorze, deixà molts de corredors més joves enrere". Enhorabona.

Joan Jaume Nigorra

Noces d'argent

El passat dia 20 de setembre el matrimoni de Rafel Gayà Company i Antònia Melis Sales, va celebra un esdeveniment important: les seves Noces d'Argent. Fou una vetlada i festa a la seva llar, a on parents i amics gaudiren d'un bon sopar , envoltat d'alegria, i

en disegs de felicitat. Enhorabona.

Joan Jaume Nigorra

Marge al camí de Consolació

A finals de setembre començaren les obres de construcció d'un marge al camí de Consolació en el seu darrer tram. A on hi ha el quart Misteri del Rosari. En preparació hi ha previst, com ja en dit altres vegades: empedrar l'explanada de darrera Cas Donat i afegir uns escalons frontals a l'escala que puja a la cisterna. Ara es parla també de recuperar el vell camí que parteix de devora sa fonteta.

Joan Jaume Nigorra

200 anys de la fundació de la congregació de les monges de la Caritat

La Congregació de les Germanes de la Caritat de Sant Vicens de Paül, va veure el seu començament a Felanitx, el setembre de 1798 sota la direcció del seu fundador, el Rector de la parròquia felanitxera Antoni Roig. Així doncs, s'ha programat tot un any d'actes commemoratius, que tingueren el seu començament el dia 27-9 a l'església de Felanitx. Fou una missa concelebrada per una trentena de capellans i presidida pel Rector de la parròquia Mn. Llorenç Lladó, que pronuncia l'homilia. La part litúrgica fou dirigida per Sor Maria Bennassar i fou estrenat l'Himne del Centenari. Hi assistiren Monges de la Congregació encapçalades per la seva Reverenda Mare Sor Pilar Bosch. Hi participaren també monges d'altres congregacions i molta de gent, especialment dels pobles a on hi ha un Convent d'aquesta congregació; com el cas de

Sant Joan que va estat representat per un bon grupet de persones, que demostraren així, l'estima que se te a les monges.

Pel que fa al Convent Sant Joan va esser fundat el 30-10-1870, gairebé 72 anys després de la fundació de la Congregació a Felanitx. Des de Felanitx vingueren les primeres monges: Sor Vicenta Montserrat que en fou la primera Superiora, Sor Cecília i Sor Mercedes, a les que acompanyava una postulant anomenada Maria Roig. Aquesta després, professor a Sant Joan i opta pel nom de Sor Consolació.

El primer convent s'establí a una casa del carrer Major n. 51, allà on visqué l'amo en Francesc Gayà "Gana". Però ja a l'any següent es va comprar la casa i es va fer el Convent a la situació actual. Des d'aquí volem felicitar a la Congregació per aquest esdeveniment i desitjar-nos que per molts d'anys, puguem seguir gaudint de la bona tasca que desenvolupen les monges a Sant Joan, des de fa ja, 127 anys. Aquí sempre han estat molt apreciades.

Joan Jaume Nigorra

Un Ple de l'Ajuntament amb moltes d'inversions

En el ple ordinari del 7-10, l'Ajuntament va aprovar l'execució de diferents millores que representaran unes inversions importants.

S'autoritza a la batlia l'adjudicació material de l'obra de millora i embelliment del passeig Bartomeu Bauçà i Oliver (Camí de Consolació), que ha estat inclòs en el Pla Mirall del Govern Balear, amb un pressupost de 32 milions, si

bé el pressupost real és d'uns 35 milions, tota vegada que per efecte de subvencions es descompten del pressupost total, la redacció del projecte i altres despeses inherents. Per tant l'aportació estatal serà de 20,9 milions i la municipal serà d'uns 14 milions.

Fou aprovat el Conveni amb la Conselleria d'Agricultura per la millora i asfalt del Camí de Cas Saboners, amb un pressupost total de 4.993.000 pessetes. L'aportació de la Conselleria és del 65% que són 3,2 m. i la municipal de 1,7 m.

També es va acceptar l'adjudicació del projecte d'empedrament de l'explanada de darrere Cas Donat a Consolació amb un pressupost de 4,9 m. A la finançació hi intervenen l'Administració Territorial amb un 1,9 m., el CIM amb 1,3 m. i l'Ajuntament amb 1,7 m.

Es donà el vist i plau a les obres de construcció d'un marge al darrer tram del camí de pujada a Consolació. Obres que ja s'estan realitzant i també a l'ampliació de l'escala que des de l'explanada dóna accés a la terrassa de la cisterna. Pressupost d'aquestes dues obres 2,7 m. amb una ajuda del anomenat Pla Leader II del 60% que suposa 1,6 i una aportació municipal de 1,1 m.

S'aprovà donar col·laboració a una guia del Santuari de Bonany, que editen conjuntament els Ajuntaments de Petra, Vilafranca i Sant Joan. El pressupost que compta amb ajudes estatals és de 2,3 m. i l'aportació de Sant Joan por esser d'unes 310.000 pessetes.

El balanç d'aquestes xifres, d'acord amb la informació de

que disposam poden tenir aquestes millores. Un pressupost total d'uns 47,5 m. i comptar amb unes subvencions de 28,9 i una aportació municipal de 18,6 m. Es va acceptar una moció de la batlia per a la reestructuració de la participació amb algunes comissions informatives, a les quals des de ara hi podran participar tots el regidors i cada un comptarà amb el seu vot. Fins ara hi participava un representant de cada grup polític i a l'hora del vot disposava de tant de vots com regidors tenia el grup polític.

Quedaren designades les Festes Locals per a 1998: 13 d'abril, 2ª Festa de Pasqua i 24 de juny, festivitat del naixement de Sant Joan Bautista.

Foren concedides les subvencions següents: a la PIMEN 125.000 pessetes per la Festa del Botifarró i 25.000 pessetes al Grup de Donants de Sang.

A aquest ple hi faltaren Amador Bauzà, UM que havia excusat la seva presència i Francesc Nicolau PSM. El portaveu d'aquest partit, Joan Sastre criticà aquestes inversions milionaris que es dediquen molts de recursos a un sector determinat quan hi altres prioritats al poble.

En el capítol de prec i preguntes no se'n formular cap i així es donà per acabat el Ple.

Joan Jaume Nigorra

Inauguració del nou local de la Biblioteca.

Segons rumors sense confirmar, pareix ésser que a mitjan mes del proper novembre, serà inaugurat el nou local de la Biblioteca

Municipal, ubicat en l'antic local conegut per l'Escola de les Nines", al costat de l'oficina de Correus i Centre Sanitari.

Fa un mesos que les obres d'adaptació estan acabades i s'han rebut el préstecs i nou mobiliari, sols manca que el polítics senyalin la data, que pareix ésser coincidirà amb l'aniversari de la proclamació del Pare Rafel Ginard com a Fill Il·lustre de Sant Joan.

M.F.H.

Dins un gruix de vellut

Aquest és el títol de l'obra d'Alexander Ballester, que el passat dia 9 d'octubre és començà a representar en el Teatre Principal, codirigida per Mateu Grau i Joan Arrom, interpretada per 18 autors entre els quals hi ha el santjoaner Antoni Bonet (Sindic).

L'obra de Ballester, una producció molt mallorquina que va ésser estrenada a Catalunya i representada fins el dia 19, temps suficient perquè siguin molts els que ha vist la representació de l'autor pobler i el bon treball d'actors i direcció.

M.F.H.

Taller de Bolero

Des de el dissabte dia 4 d'octubre i dins un conveni C.I.M. - Federació de Ball Mallorquí, es dona al local del Grup Aires de Pagesia un taller de bolero, obert a tots els interessats, el qual acabarà abans de Nadal.

Carles Costa

Escola de Ball Mallorquí

El mes passat de setembre, començaren els cursos de ball mallorquí per a grans, el divendres a les 9 del vespre i els dissabtes des de les 4 pels nins i nines. Aquests tindran una durada fins el mes de maig.

Carles Costa

21 aniversari

El grup local "Aires de Pagesia", té previst celebrar el 21 aniversari del seu començament.

El dia 8 de novembre s'obrirà una exposició de Danses Tradicionals que serà de tota la setmana i serà visitada pels escolars i totes les persones que vulguin.

El dissabte dia 15 hi haurà una ballada popular a càrrec dels grups Rondalla de Bellver, Joves Balladors de Lluçmajor, s'Estol des Picot i el Grup amfitrió.

Carles Costa

Aires de Pagesia celebra el seu 21 aniversari

8 de novembre:

Exposició de Danses Tradicionals.

15 de novembre:

Ballada popular amb els grups:

Rondalla de Bellver
Joves Balladors de Lluçmajor
S'Estol des Picot
Aires de Pagesia

**Servei de promoció econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca
Horari d'atenció al públic a Sant Joan**

El Servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca pretén posar en marxa i assessorar accions de desenvolupament econòmic i social pels municipis del Pla. Amb l'objectiu d'apropar aquest servei als habitants dels distints pobles s'ha establert un horari d'atenció al públic per cada poble. A Sant Joan, serem a l'Ajuntament el primer dimecres de cada mes de 12'30 a 14 h. Esperam la vostra visita.

SERVEI DE PROMOCIÓ ECONÒMICA:

- * Borsa de treball/Orientació laboral. Ofertes i demandes de feina.
- Si cercau feina, apunteu-vos a la nostra Borsa de treball, vos ajudarem a que el procés de recerca sigui més ràpid i eficaç.
- * Informació sobre línies d'ajuda tant per empreses com per ajuntaments. Si vos voleu informar de les ajudes a les quals les vostres empreses poden accedir. . . informau-vos

al nostre servei.
* Manteniment de bases de dades socioeconòmiques del Pla. Pels qui estudien i necessiten saber més.
* Oficina d'Informació juvenil. Informació sobre educació, treball, temps lliure, etc. . També s'han posat en marxa els Punts d'Informació juvenil municipals.

Germandat de Donants de Sang de Mallorca

La Germandat de Donants de Sang de Mallorca, ha començat a complir els 25 anys des de la seva creació devers l'any 72-73. A les hores un grup petit de gent amb bona voluntat i ganes de fer feina començaren a caminar i a fer donants de sang. Poc a poc aconseguiren fer-se amunt. Tal es així , que aquell impuls primer d'ara fa vint-i-cinc

anys ha donat els seus fruits, i avui , es pot dir ben clar que a Mallorca ningú mor per manca de sang. Ho fan possible tot un equip de donants, que ja superen els 40.000, però, també és fruit d'aquella gent que en un primer moment varen creure amb ells mateixos i amb la societat de Mallorca.

Són 25 anys de lluita i d'una important resposta dels mallorquins , són 25 anys que la Germandat vol celebrar i donar a conèixer a tothom

NECROLÒGIQUES

Maria Company Gayà, va morir el passat dia 18 de setembre a l'edat de 77 anys.

Maria Company, filla del "Caminer Mena" i de Margalida de sa Penya, va néixer a Sobirats (Barcelona) on el seu pare, treballador d'Obres Públiques, va estar temporalment destinat.

Aquest matrimoni que es caracteritzà per la seva bondat i religiositat, tingué 7 fills, tres dels quals foren religiosos: Joana, Germana de la Caritat; Margalida, monje Dominica (de clausura) i Joan Missioner dels SS. CC. Precisament un fill de la difunta, Mn. Joan Barceló també ha continuat amb aquesta tradició.

Rebin el nostre condol, el seu viudo Bernadí Barceló Antich (Paris), els seus fills Joan i Bernadí, nets i tota l'altra familia.

COL·LEGI PÚBLIC SON JUNY - SANT JOAN

Full n.15, setembre 1997

Aquest nou curs 97/98 es planteja a la nostra Escola, en principi, sota la tònica de la continuïtat en la majoria dels aspectes escolars.

Tenim des del curs passat tots els mestres de la plantilla amb situació de definitius, no obstant això, tindrem a principi de curs dos mestres nous a e. infantil que vendran a substituir els titulars d'aquesta etapa que no es poden incorporar, de moment.

Segueix el mateix Equip Directiu a l'Escola i la mateixa Direcció a l'AMPA. Es consolida l'organització del servei de menjador que es posà en pràctica el curs passat.

La matrícula es manté sense variacions destacables a nivell de cicles i en la totalitat. Hi lla previst continuar o aprofundir en les orientacions i les línies de treball iniciades ja en cursos passats en quant a activitats escolars, activitats complementaries, millora de la convivència, de l'equipament.

La novetat més remarcable del curs serà la de la desaparició definitiva de

l'EGB del sistema educatiu. Per això en aquest curs ja s'impartirà a la nostra Escola tot el primer cicle de l'ESO, el primer i segon cursos, els equivalents als cursos de 7è. i 8è. d'EGB. En relació al futur de l'ESO a Sant Joan, podem indicar que aquest serà efímer ja que està previst en aquest curs l'inici de les obres de l'institut de Sineu, que probablement entrarà en funcionament a mitjan curs 98/99 o al començament del 99/2.000; a partir d'aquests moments els nostres alumnes d'ESO, a partir dels dotze anys, s'hauran desplaçar al poble veí per cursar aquests estudis.

Serà en aquest nivell del primer cicle de l'ESO on es plantegen, per a la nostra Escola i per als mestres, els problemes pedagògics i didàctics més importants. Ens hem d'enfrontar a un percentatge important d'alumnes que presenten una adaptació deficient als plantejaments i tasques habituals de l'aula, amb uns interessos que no hi solen coincidir i amb una conducta amb tendència a la

conflictivitat, de vegades com a causa i de vegades com a producte d'aquesta inadaptació.

Amb imaginació i esforç i també amb la col·laboració de les famílies haurem de trobar alternatives per millorar la situació escolar d'aquests alumnes amb aquesta problemàtica i fer compatibles aquestes necessitats amb les dels alumnes que volem obtenir el millor rendiment escolar de les seves capacitats. De fet ens trobam, en aquestes edats, en una situació on la necessitat de individualització dels aprenentatges es fa més evident, però amb una manca important de recursos i de temps per posar-la en pràctica de manera efectiva. En la resta de nivells la situació escolar és més controlable i no presenta encara disfuncions importants. Amb el desig d'encertar en les solucions.

Bon curs per a tots!

LA MATRÍCULA ESCOLAR ES MANTÉN UN CURS MES

El nostre Centre comptarà en el curs 97/98 amb 128 alumnes, superant en 3 alumnes la matrícula del curs anterior, establerta en 125 alumnes. La distribució dels alumnes serà la següent:

E. INFANTIL	E. PRIMÀRIA	5è. 10
P-3 10	1er. 16	6è. 13
P-4 14	2on. 10	E. SECUNDARIA
P-5 11	3er. 14	1er. 6
	4rt. 10	2on. 14

Davall Davall

⇒ Què diuen pel poble?
 ⇒ Vostres sempre demanau molt, però a s'hora de publicar res comprometedor anau ben alerta a estrènyer-vos es dits.
 ⇒ Digau-me què és el que hem deixat de publicar?
 ⇒ Es mes passat dedicareu un parell de pàgines a les passades festes d'estiu, però no pensareu a posar o no volguéreu posar res sobre es "Correfocs", ni damunt els "Encalçaborinos", ni el trial motorista, ni de la Tercera Edat,...

⇒ Va ser un descuit per part de la revista, ben involuntari, perquè el nostre col·laborador ens entregà les cròniques, que per equivocació no publicàrem. En quant a la Tercera Edat, publicàrem un bon article d'en Joan Gayà Matas, un col·laborador esporàdic de Damunt Damunt.

⇒ Sí, sí... però no s'ha parlat de la medalla que posaren en es batle i això és un acte molt important, jo diria que històric, perquè això no s'havia vist mai o al manco entre els batles darrers. No sé si a l'amo Llorenç "Es Pobil" n'hi posaren cap, però en els altres dos que també hi ha i són vius, com són es Joan des Pujol i en Mesquida, crec que cap d'ells els havien concedit cap distinció i també havien fet moltes coses pel poble i per la Tercera Edat.

⇒ Deixem anar lo de ses medalles que jo no hi era a la plaça de la Constitució i no vaig veure res de l'homenatge als majors.

⇒ Bé, i de ses gloses que me dius?
 ⇒ De quines gloses em parles?
 ⇒ No facis es desentès!
 ⇒ Mira a Sant Joan, els darreres mesos s'han publicat gloses i més d'un s'ha sentit al·ludit i possiblement ofès... Jo personalment som partidari de la llibertat d'expressió en les idees, però davant tot hi pos la convivència entre el santjoaners.

Per aquest motiu callam moltes coses damunt la revista, però les revistes no podem

tancar la boca a la gent que per escrit expressen les seves idees. Altra cosa és que se desqualifiqui o s'al·ludeixi directament a una persona concreta.

⇒ Amb una glosa poden dir moltes coses que no es poden dir en un escrit normal.

⇒ Jo sempre he repetit el que un dia vaig llegir: la glosa és una caricatura i la caricatura sempre és humorística o mordaç. De caricatures en fan del Rei, del President, del Papa, de tothom.

En Biel es Forner diu que una glosa és com un mac que tires enlaire i que pot caure damunt es teu mateix cap. Però deixem anar les gloses, què més diuen pel poble?

⇒ O no llegeixes es diaris?

⇒ Sí, qualche vegada.

⇒ Es "Diari de Balears" es dilluns de festes deia que es batle estava molt empipat perquè no l'havien convidat per presidir l'acte de presentació del llibre d'en Pep Turricano i jo crec que tanmateix el batle s'hauria trobat malament entre tanta gent del PSM.

⇒ Mira això del diari son "polissonades" u s'afiquen molt amb en Biel es batle, amb to humoristic.

⇒ I de la festa des Botifarrò què en diuen?

⇒ Que sortí bastant bé, encara que acabàs massa prest por mor de la brusca. Personalment i amb l'ajuda de na Petra Walkowiak vaig demanar a un grup d'alemanys què era el que més les havia agradat de la festa i digueren que les agradà molt que el "recinte" de la Festa no estàs tancat i l'entrada fos lliure i que el qui volgués pogués comprar si volia, sense obligar a ningú, i també que la Festa fos tant per persones adultes com per a nins...

⇒ Però no tinguérem un poc de truiet abans de començar...?

⇒ Mira, alguns voldrien que parlàssim malament de tot. Crec personalment que hem de fer tot el possible per fer anar Sant Joan endavant i deixar anar tot allò que du bregues, polèmica...

⇒ És el que té dit jo de totd'una, anau molt alerta a estrènyer-vos es dits.

De lo mateix, però més curt

Escribēs i fariseus
poden ésser homes i dones
i si un vol fer obres bones
millor si gasta des seus.

Gabriel Company (Forner Boveta)

Reflexions

És animal racional
s'homo i també sa dona
i malgrat la trobem bona
no deixa de ser animal
sempre que pot te fa mal
i si té un dobler el sona
se fa valer sa dallona
se seva arma principal.

No sempre tenc sa raó
qualque pic m'he equivocat
i quan dic lo que he cavilat
exprés sa meva opinió
per a jo sa dona és un do
que del cel han enviat
i s'homo no està preparat
molts de pics per rebre-lo.

Gabriel Company (Forner Boveta)

Dedicat a Joan Bauzà (Paloni)

Va morir en Joan Paloni
un moment inesperat
pel seu bon mode de ser
era molt apreciat
i per entès en el seu art
des poble serà enyorat
que Déu el tengui en el cel
en felicitat eternitat
i rebi consol cristià
tot aquell que l'ha estimat.

Catalina Jaume de Calicant

En memòria de Maria Company Gayà (Mena)

Maria Company Gayà
d'aquest món se "despedí"

una dona que va sebre
seguir sempre el bon camí
era dona virtuosa
educada i "carinyosa"
bona esposa i bona mare
incapaç de fer cap mal
però sa darrera etapa
d'aquesta vida mortal
per arribar al final
li tocà llarga agonia
que Déu la tengui en el cel
amb la seva companyia
i dona consol cristià
al qui bé li volia.

Catalina Jaume de Calicant

Les passades Festes d'Estiu

Enhorabona Ajuntament
i ses demés Entitats
i a tot col·laborador
així se varen "lograr"
bones Festes des Patró.
En quan a exposicions
hi hagué per a tots els gusts
totes mereixen elogis
pels seus distints continguts
els treballs decoratius
que presentà Raquel Marcos
varen ser una meravella
i d'un refinat perfil
se veu que la seva autora
té gran manya i bon estil.

Catalina Jaume de Calicant

Recordant a Josep Estelrich Mieres

Esposa i fills d'en Pep
i els demés que l'estimaven
reflectiu els vostres cors
i reviviú vostra alegria
davant aquest homenatge
que intenta fer recordar
que aquell que mos va deixar
víctima d'una dissort
ara teniu es conhort
que bé d'ell podeu parlar
de per tot surten elogis
aplaudint el seu obrar

Era homo de gran valia
 amant de la pagesia
 i altres temes que tocà
 amb la seva mestria
 tot ho sabé manejar
 Déu li hagi concedit
 en el cel l'etern gosar
 en el costat del seu fill
 que tan jove mos deixà.

Catalina Jaume de Calicant

Dos segles de Caritat (Himne)

*N'és Mallorca un camp d'espigues
 portadores de bon blat
 pels ermossos i garrigues
 ha florit la caritat*

Per les rotes i marjades
 de la Vinya del Senyor
 unes dones afanyades
 van semblant bona llavor.
 A Ciutat i Part Forana
 i als confins del Tercer Món
 un cenacle de germanes
 prega i vetla, nit i jorn.

N'és Mallorca un camp d'espigues...

Són fidels i solidàries
 amb el pobres i afligits:
 els seus actes i pregàries
 fan present l'amor de Crist.
 Calmen nafres i sofrences
 al capçal del pacient,
 sens cap altre recompensa
 que l'amor del Déu vivent.

N'és Mallorca un camp d'espigues...

Amb lliçons de fe i de vida
 instrueixen els infants,
 com rosada beneïda
 sobre un prat de lliris blancs.
 D'arrels fondes mallorquines,
amb el poble fan camí,
 i endolceixen cards i espines
 amb perfums de romaní.

N'és Mallorca un camp d'espigues...

Mn. Pere Orpí

Himne al poble de Sant Joan

Al bell mig de l'illa aimada
 on la calma i ditxa estan
 seus oh terra consagrada
 oh vila de Sant Joan.

Far de llum sempre apacible
 escampant vius raigs d'amor
 t'atreus l'ànima sensible
 amb l'encís de tot candor.

Tu ens confortes, santa amiga
 de germanor en lo llaç
 com una mare qui abriga
 sos fidels en tendre abraç.

Una dolçura profunda
 se desprèn de tos terrers
 i un suau encant inunda
 tos pujols, plans i carrers.

La llum te vesteix de festa
 dins un ritme de color
 i al damunt l'àuria vesta
 va plantant la serenor.

Tos camps en aquella estranya
 fecunditat triomfant
 i llur prolífica entranya
 s'obri el nostre esforç constant.

I llur prolífica entranya
 s'obri el nostre esforç constant.

Josep Rosselló Ordines

Nota:

Fou cantat a la parròquia, a la Missa Major, el dia
 del Patró 29 d'agost)

ELENA FONTANA

per Miquel Florit Huguet

En la revista del passat mes de setembre publicarem una nota sobre l'exposició de dibuixos i fotografies que presentà Elena Fontana a la Casa de Cultura.

A ran d'això, diferents lectors s'han dirigit a aquesta revista preguntant per aquesta artista resident a San Joan. Per aquests motius concertarem aquesta entrevista.

- Elena, els lectors de **Damunt Damunt** et volen conèixer. On vares néixer?
- Vaig néixer a Barcelona.
- **Des de quan vius a Mallorca?**
- Ho recordo molt bé. Vaig arribar a Mallorca el 18 de maig de 1975.
- **I a Sant Joan quin temps fa que hi vius?**
- Ara fa tres anys i mig.
- **Quan començares a fer fotografia?**
- Quan tenia 14 anys.
- **Quina va ser la teva primera càmera?**
- Una càmera russa que anaven a tirar. Crec que era marca Voskoo.
- **Quina càmera empres actualment?**
- Una Canon Prima Júnior S i molta de paciència, posant tot el meu amor a l'hora de fer les fotos amb una càmera tan simple però efectiva.
- **Únicament fas paisatge?**
- Quasi sempre. També algun retrat.
- **Quan surts amb el cotxe sempre portes la càmera?**
- Moltes vegades.
- **A vegades surts amb l'exclusiu propòsit de fer una determinada foto?**
- Sí.
- **Visites exposicions de fotografia?**
- Sempre que puc.
- **T'agradaria dedicar-te com a professional?**
- Sí.

- Et consideres autodidacte?

- Sí.
- Llegeixes revistes especialitzades, llibres, anuaris o manuals de fotografia?

- Qualque manual.
- **Algun familiar o persona amiga t'ha orientat en l'aprenentatge?**

- No.
- **Fas blanc i negre, color o diapositiva?**

- Color i diapositiva.
- **Passem a l'altre tema de la teva exposició: el dibuix. Com aprengueres a dibuixar?**

- Vaig estar tres mesos a Arts i Oficis i després he practicat molt jo tota sola.

- **T'agradaria donar classes de dibuix?**

- No em consider preparada, però esper que les meves exposicions servesquin per animar als més joves a començar en la fotografia i el dibuix.

- **Elena fins ara hem parlat de la part tècnica, però segur que els lectors de Damunt Damunt volen saber l'aspecte humà de n'Elena Fontana, Què ens pots dir?**

- Com tu saps, estic casada amb el santjoaner Antoni Nicolau Company, en Toni Parrec, fill de madò Maria Ferrà i tenc dos fills: En Gabriel i en Toni. Vivim en el carrer de Consolació n. 8.

- **Quines són les teves aficions?**

- M'agrada molt la cuina. Abans era la meva professió.

- **T'agrada molt llegir?**

- Sí, llegesc sobre art, decoració, medicina, civilitzacions antigues, un poc de tot. Llibres de viatges, perquè m'agrada molt viatjar.

- **La música també t'agrada?**

- Sí, sobretot la més actual. També m'agrada la música medieval i el cant gregorià.

- Elena, gràcies per tota la informació que ens has donat. Desitjam que el públic sàpiga apreciar la qualitat dels teus dibuixos i fotografies, que les compri i això t'animarà a seguir treballant dues varietats de l'Art.

“Qui calla, hi consent” “Qui calla, ho diu tot” “Qui calla, no diu res” G. Morlà

Quasi tots el refranys populars necessiten matisar. Entranyen conceptes confusos, referències ambigües, en part són veres i en part no, quan s'empren solen ser tendenciosos ja que pretenem demostrar algun un objectiu o acostar l'aigua al nostre costat.

Record, que estant a casa d'un amic meu que té una filla d'onze anys, haver presenciada en certa ocasió, com aquella nina estava demanant, amb reiterada insistència, permís al seu pare per anar a una verbena amb les amigues. El seu pare, que feia com que no la sentís, atent a la conversa que ell i jo havíem establert, no li deia res. A un moment donat, la filla del meu amic, va desaparèixer d'aquí on érem per sortir-ne des de la seva cambra uns instants després, tota enllestida i predisposada per anar cap a la festa. Quan el seu pare la va veure que obria la porta del carrer, es va dirigir a ella preguntant-li qui li havia

donat el permís per sortir. Ella li replicà que li havia demanat el permís a ell i com que no havia contestat, sa donava per atorgat: “qui calla hi consent”. “Qui calla no diu res” li respongué el seu pare i l'obligà a tancar la porta i tornar enrere.

Jo no m'atreveiria a demanar a una persona que l'han ofesa que calli i no és defensi, o queixar-me quan un gemega perquè té mal. És un dret legítim que tenim i quasi tothom empra. Malgrat ser les coses així sempre em sorprèn quan un, amb tota la raó del món, podent utilitzar la mateixa arma que l'agressor per contraatacar-lo, no ho fa. És ben clar que en aquest cas el fet de callar no és sinònim d'assentiment i molt manco d'estar-hi conforme.

Potser algú entengui que no és pegant tirs que s'acaba una guerra. Disparant sols s'aconsegueix vessar més sang, baldar la gent o eliminar-la.

Ni cridant més fort, ni parlant grosser o utilitzant arguments més tècnics i depurats un aconsegueix tenir raó o defensar la seva honra. L'honor és una qualitat moral que té a veure amb el comportament propi d'una persona que la fa mereixedora de l'estima dels altres i la pròpia. Les paraules mal intencionades dels demés poden fer mal, ferir-te, però no poden desmerèixer mai ni el teu honor ni la teva honra. L'honra té relació directa amb el teus fets propis i no amb les paraules i pensaments d'altri.

Per això vos deia abans, que em sorprèn i en fa pensar, quan un calla podent parlar. Quan demostra la seva intel·ligència amb un expressiu silenci, quan no afegeix llenya al foc, quan sap en definitiva que podent parlar es queda amb la boca closa. La honradesa flueix de dintre del propi ser i no l'espanya les paraules que venen de fora.

**GERMANES DE LA CARITAT, 200 ANYS DE VIDA I SERVEI
"ESTIMAM EN FE, ESPERANÇA I CARITAT"**

La Congregació de les Germanes de la caritat va esser fundada pel rector de Felanitx, mossèn Antoni Roig i Reixart, el 29 de setembre - dia de sant Miquel, titular de la parròquia de la localitat - l'any 1798, amb la voluntat d'atendre les necessitats dels petits i pobres del poble. "L'objectiu que em vaig proposar a l'establir les Germanes de la caritat a la meua parròquia, no va ser altre que fer més feliços els meus feligresos, va deixar escrit Antoni Roig. Així va començar una història de servici al poble que ha anat prosperant al llarg dels 200 anys que ara es commemoren, i que té un clar i ferm projecte de continuïtat i creixement. Les Germanes de la caritat de Felanitx varen néixer en el final del segle de la Il·lustració, un corrent de pensament que va introduir nous costums a una Mallorca força tancada i conservadora. La Il·lustració va posar de relleu el concepte útil de la religió, va presentar la religió com un mitjà per dignificar i fer prosperar la persona. El fundador, Antoni Roig i Reixart (Maó 1750 - Palma 1808) fou un home de la Il·lustració, un prevere profundament religiós, amb empena pastoral i ben format (de petit va estudiar al col·legi dels jesuïtes de Montision, als 16 anys va rebre el grau de Mestre d'Arts i Doctor en Filosofia a la Universitat Literària de Mallorca, i el 1770

fou investit doctor en Teologia i Dret canònic i Civil a Avinyó). A Antoni Roig se li ha d'atribuir tot el mèrit d' esser la persona que va confiar la caritat de Felanitx a un grup de dones, i amb això va obrir un projecte religiós innovador en l' Església de Mallorca que des d'un principi es va dedicar especialment a l'educació de nines, i atenció als malalts a domicili. En la fundació de les Germanes de la caritat hi va haver una inspiració en els plans apostòlics de sant Vicenç de Paül, que també va incorporar la dona als seus projectes a favor dels pobres, fundador de les Filles de la caritat l'any 1.633. Una vegada reconegut aquest fet, i tenint en compte que la congregació de les Germanes de la caritat va esser molt influïda per la fundació de sant Vicenç de Paül a partir de les segones regles que la casa de Felanitx tengué l'any 1827, és necessari deixar ben clar que Antoni Roig no va establir a la seva parròquia una comunitat que seguís exactament el model de les Filles de la caritat.

Per circumstancies polítiques, no va esser fins a mitjans del segle XIX, moment en que començaren a afluir-se les dures repressions governamentals contra l'Església, quan es va obrir la segona Casa de caritat a Manacor l'any 1846, fundada pel qui seria rector de santa Maria del Camí, mossèn Rafel

Caldentey. La casa mare de Felanitx va esser l'origen, l'any 1849, d'una de nova a Pollença, i des de llavors s'anaren obrint noves cases dependents de la de Felanitx: Lluçmajor, Porreres, Sóller, Sineu..., i altres d'autònomes, però que seguien la inspiració de mossèn Antoni Roig: Binissalem (1850), Sencelles (1851) de la qual fou fundadora i primera superiora la beata Francinaina de la Mare de Déu dels Dolors, i la de Sta. Maria (1860) Entre 1887 i 1890 el Bisbe de Mallorca Jacint M. Cervera agrega a la casa mare de Felanitx totes les cases de caritat, que així constituïren una congregació vertaderament diocesana. Després vengué l' extensió fora de Mallorca, a la península i també a altres continents: Àfrica i Amèrica. Des de 1971, donada la seva consolidació i expansió més enllà de l'àmbit diocesà mallorquí, la congregació de les Germanes de la caritat, és de Dret Pontifici, és a dir, que depèn de la santa Seu. La Congregació de Germanes de la caritat fundada fa 200 anys a Felanitx per mossèn Antoni Roig, l'hem de contemplar no com l'obra d'una sola persona, sinó com el fruit de la iniciativa també de molts de capellans i de l'esforç i entrega de moltes dones amb vocació d'atendre els necessitats.

SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONGREGACIÓ

Les Germanes de la caritat, la primera Congregació de Mallorca integrada per dones que es va dedicar a atendre directament la gent del poble en un gest que gest que va suposar tota una ruptura d'esquemes en un temps en

que la vida religiosa es plantejava només com una opció contemplativa, en el moment de commemorar el 200 aniversari de la fundació, compta amb més de 350 religioses (356 amb vots perpetus, 5 amb vots

temporals, 3 coadjutores, una novícia i 3 aspirants), que resideixen en 60 comunitats: Mallorca i Pitiüses (43), península (10), Perú (5), Hondures (1), Burundi (1).

ACCIÓ SOCIAL

L'acció social continua essent avui una de les principals dedicacions de les Germanes de la caritat. Duen 9 residències de persones majors: Artà, Felanitx, Inca, Manacor, Pollença, Porreres, Sencelles, Sóller i El Escorial (Madrid), amb una mitjana de 40 a 45 residents assistits a cada centre. Varies cases estan dedicades a acollida d'infància i protecció de Menors: Minyones (3

comunitats), Betlem (1 comunitat); i d'altres a acollida i promoció de la dona, adolescents i infants: Madrid (2 comunitats), Múrcia (11 comunitat). També mantenen una casa d'atenció a malalts de la SIDA a Palma. Hi ha germanes que treballen a la presó, Projecte Home, Residència Sanitària, i acció social i promoció a les barriades: Molinar, Jonquet (Palma). I també es fa una

tasca de promoció social a les barriades més pobres de ciutats de Perú i Hondures, i des de la parròquia de Nyabikere a Burundi. . . La Congregació, encara que ha hagut de adaptar la seva tasca d'acció social a les noves necessitats que els canvis dels temps plantegen, manté en l'actualitat la seva tasca originària d'acompanyament de malalts, vells i desvalguts a distints pobles.

EDUCACIÓ

L'educació és juntament amb l'Acció Social l'àmbit habitual de feina de les Germanes de la caritat. Mantenen un total de 15 col·legis d'educació infantil: 13

a Mallorca (5 a ciutat i 8 a pobles: Artà, Binissalem, Inca, Lluçmajor, Manacor, Porreres, Sta. Maria del Camí); un a Madrid, i un altre a Paiporta,

València, amb un conjunt de prop de 6.000 alumnes, i més de 250 professors.

PROJECTES DE FUTUR

Enguany, concretament dia 6 de març, les Germanes de la caritat han iniciat la seva presència a Hondures. Dues germanes, una mallorquina i una peruana, treballen a Barra del Patuca, un lloc de difícil accés, situat a la costa, en tasques de promoció de la

dona i assistència sanitària. Prest una altra germana s'incorporarà a aquesta casa, però l'objectiu de la Congregació és obrir una nova casa a Hondures, a la localitat de San Pedro Sulo. S'espera que al llarg dels pròxims mesos, a principis de l'any que

ve, un grup de germanes de la caritat peruanes puguin començar la seva tasca pastoral i també a fer feina a una obra que integra diferents servicis socials: atenció a majors, infants, joventut, dona, i malalts.

Delegació de mitjans de comunicació social. Bisbat de Mallorca

És necessari saber respectar els altres si volem ser respectats

per Amador Antich Bauzá

Avui reflexionant al mig de la natura, he sentit com un crit a dins jo mateix, un crit esperançador, que en vol ajudar-me a passar aquesta etapa de la joventut, i si tant voleu de l'adolescència. Jo estava pensant en la situació de la joventut d'avui en dia, i com més pensava, més hipòtesis o més incògnites tenia. Fins que he arribat a un moment que he pensat que si tothom pensàs que ho sap tot i que tot ho fa bé, podria arribar a ser un desvari. Jo vull venir a dir que crec que és necessari saber respectar els altres si volem ser respectats. Això crec que és molt difícil, perquè jo pens que ningú té les mateixes ideologies que un altre, pot ser que siguin semblants, però no crec que siguin iguals.

Tornant a la paraula anterior, respectar, jo vull dir que

aquesta paraula és molt amplia i crec que té molt a parlar, jo pens que un principi bàsic de la paraula respectar són les paraules amigues, ara vosaltres lectors podeu demanar-vos: què són les paraules amigues? Bé jo ara vos explicaré que entenc pel nom de paraules amigues i d'on vaig aprendre o si tant voleu on en van donar a veure el significat d'aquest nom. Aquest nom el vaig conèixer durant la meva estància a Lluc amb els sacerdots dels missioners dels Sagrats Cors. La meva estància a Lluc va ser de cinc anys i finalment jo n'estic molt satisfet. Aquest nom jo l'entenia com una seria de paraules que crec que influeixen molt en un diàleg. Algunes de les paraules amigues eren: bon dia, per favor, gràcies... Jo vull venir a

dir que les paraules amigues era un llenguatge depurat i net i no un llenguatge brut i fora depurar, ja que avui en dia es sovint sentir un llenguatge brut sobretot per les nits dels caps de setmana. Ja que jo crec que com més net el tens més veus que més net ha de ser o tal volta més depurat ha de ser. Aquesta curta frase crec que ens pot donar entendre un del concepte que va dir un gran filòsof que és anomenat Sócrates. Sócrates era un filòsof grec que crec és molt interessant i fàcil, quan un es dona compte, però pens que tot és fàcil quan un ho sap fer o sap. Finalment el que va dir Sócrates va ser: "Jo sé que no sé res", jo pens que aquesta finalitat on va arribar Sócrates pot estar relacionada amb la frase anterior.

Sana Convivència

L'Estel de Mallorca

- Parlau amb cordialitat. Somrigueu
- Interesseu-vos sincerament per la gent.
- Recordeu que el nom d'una persona és per ella el so més dolç que pot escoltar.
- Sapigueu escoltar. No discutiu.
- Deixau parlar el vostre interlocutor.
- Mostrau simpatia i interès per les dèries de les persones.
- Apel·lau als desigs més nobles de la gent.
- Parlau d'allò que interessa i és important.
- Respectau les opinions i els sentiments de tothom.
- Cal elogiar honradament les qualitats del proïsme.
- Parlau dels propis errors primer, i, després parlau dels altres, però indirectament. Deixau que tothom salvi la seva fama i prestigi.
- Si us heu equivocat, cal admetre-ho ràpid.
- Mirau de captar les coses des del punt de vista de l'altre: posau-vos al seu lloc i vendrà...
- Feu preguntes millor que donar ordres directes.
- Elogiau tot progrés amb entusiasme.
- Feu que els defectes semblin fàcils d'esmenar.
- Procureu que l'altri se senti feliç de fer allò que li suggeriu

Estimar la llengua

"Hauríem d'aprofitar el do del llenguatge per apropar-nos els uns als altres"

Estim la meua llengua. La vaig aprendre, paraula a paraula, frase a frase, de llavis del meu pare i de la meua mare, en el si de l'amor. Em porta records d'infantesa, de tendresa, d'intimitat. No n'hi ha cap altra que m'arribi més endins, que toqui una corda més sensible en el meu cor.

És una llengua petita, entre les grans llengües del món. No és que sia petita en si mateixa, sinó perquè són pocs els qui la parlem (onze milions). Ha estat trepitjada, perseguida, prohibida, però no per això menys estimada. Es parla només en un petit món i, per a mi, no n'hi ha cap altra més important.

Gent d'església em diu que l'Evangeli l'he de predicar en castellà perquè és una llengua més universal i tothom la comprèn. Però llegeixo l'Evangeli i entenc que no més puc ser a partir de la fidelitat a mi mateix i al meu món.

Mir a Jesús m'adon que mai va parlar grec, la llengua del imperi. Va parlar la llengua de Maria i Josep. La de casa, la del poble. Ni tan sols era hebreu. N'era un derivat, l'arameu, també petit i menyspreat. Però, va ser en aquesta llengua que Ell va parlar des del púlpit a la creu. Pocs el van entendre a les hores, però el seu missatge va ser el més universal i ha arribat fins a nosaltres amb força, perquè no ens va ser donat amb moltes artificials, sinó a partir de les vivències més profundes de la vida.

Estim les altres llengües. En soc un apassionat. En voldria conèixer moltes. I els comprenc, els altres.

Tothom ha de tenir dret a parlar la seva llengua, l'ha d'estimar i l'ha de defensar, encara que sia en una terra estranya, diferent a la seva.

M'emociona que la gent de ca meua, que fa anys que viu en altres terres i en contextos culturals diferents, encara la parlen en el si de la casa. A la llar. Potser també a Déu. I és bonic de sentir que els andalusos cultiven la seva llengua i les seves tradicions, i que també ho facin el filipins, i els que ha vingut d'Àfrica. Forma part d'ells mateixos, part de la seva terra que han portat fins aquí, moltes vegades en exili forçat.

Però mai no es pot menysprear la llengua del país on visc. És l'expressió més genuïna del poble i, per tant s'ha d'estimar. I quan la relació és estreta i freqüent també s'ha d'aprendre. Ningú no té dret - i ho ha dit algú important i ben conegut a casa nostra - a no conèixer la llengua del poble on viu. És un deure de solidaritat, d'estima, de respecta a l'altre. Qui no ho fa perquè no pot, ha de sentir-se igualment estimat, mai discriminat. Qui ho fa perquè no vol, hauria d'entendre que el mateix se margina i que, en no respectar l'altre, perd el dret a ser respectat.

En un món dispers i enfrontat, en que els homes en distanciam cada vegada més, hauríem d'aprofitar el do del llenguatge per apropar-nos els uns als altres i, més enllà de les paraules, que poden ser diferents, parlar sempre en el llenguatge del cor, de l'acceptació mútua de l'amor que trenca les barreres.

Enric Capó i Puig (L'Estel de Mallorca)

Alternances per a un cap de setmana: Una nit vora el mar

G. Morlà

Era entrada de fosca, havíem quedat veure'ns a la plaça devers les nou per anar a sopar vora el mar. Teníem distribuït el que havia de dur cadascú: el pa, trempó, truita de patates, un pastís, botifarrons,... i que beure. Al menjar si afegiria una guitarra, un pandero, dues ximbombes,... tot i amb això, tampoc ens passà per alt un vell llum de carburo i unes quantes mantes per protegir-nos de la humida serena que aniria caient a mida que consumíem les hores de la nit.

La resta d'ingredients els dúiem sobre: il·lusió, alegria, joventut, imaginació, ganes de passar-bo bé. Havíem deixat a casa els problemes personals, la monotonia, la rutina, i engrescats per la fantasia, igual que nins petits, ens col·locàrem dins un cotxe: en Joan i na Margalida davant, darrera hi anàvem en Biel, na Cristina i jo.

No tinguérem dificultat en arribar a una petita platja on les ones, enamorades del suau balanceig, estampàvem rítmicament, amb el mateix anar i venir, una humida besada sobre l'arena. Sense més renou que la remor de l'aigua i sota la mirada de milers d'estrelles, estenguérem el mantell a terra,

posant-bi al damunt les fiambres i demés queviures que amb tant d'esment havíem preparat. Encenguérem el llum de carburo i l'enganxàrem a un para-sol que bi havia devora.

Així començava una nit màgica, tendre, romàntica, sensible. Quimeres, temors, sentiments, desenganys, cançons d'amor, jocs, anaven omplint el racons d'unes hores buides i encenent la foguera del nostre cor. A mida que passava el temps, la serena humida i fresca, ens obligava a replegar-nos un vora l'altre. Compartíem l'escalfor del cos a la vegada que desoetllàvem el nostre interior, escoltant, parlant, pendents un de l'altre, sobreposant el valors d'una amistat, en definitiva: estimant.

Érem cinc, tots vivim en cases diferents, uns fan feina, altres estudien,... les nostres circumstàncies personals eren molt diferents. Possiblement l'únic que teníem en comú era l'interès d'un per l'altre, l'afany per conèixer-nos, per fer part del que tenim i som.

Quan se et desperta la curiositat per conèixer una persona, quan algú et sembla interessant, quan t'oblides una mica del teu sempre prioritari "jo" i t'arrambes a l'altre,

l'escoltes, el contemples, intentant descobrir i aprendre, sense prejudicis ni demanar a canvi,... llavors trobes les miquetes de bondat que bi ha dins tota persona.

Quan arribes a aquest punt voldries aturar el temps, fer que les hores degotassin el seus minuts lentament, fruit cada segon, emborratxant-te de la pau, serenor, que acompanyen aquells instants.

La soledat, feel companya del nostre sentir, ens envolta massa sovint. Quan un pensa i rumia, quan esmicola el que sent i viu, quasi sempre topa amb la freda paret de la indiferència del seu voltant. Al qui tens a devora no l'interessa la teva vida, la teva manera de fer i veure les coses, està massa ocupat amb la seves curolles. Ningú te temps per perdre i molt manco per dedicar a escoltar o compartir un sentiment, una il·lusió, la teva soledat,...

Aquella nit ningú frissava, l'interès i l'afecte destruïren l'habitual fredor de la nostres relacions humanes. Les parets del nostre interior anaven cedint espai a les esclertes deixant sortir penes i il·lusions, amors i desamors, quedant al descobert la profunditat i riquesa del nostre cor.

PER LA VILA I FORA DE LA VILA ADIÓS FIGUES!

Joan Morey

De cada generació històrica d'un poble petit brosta un personatge (o varis) que, per la seva singularitat o per les seves característiques sobresurt dels altres. Sembla el protagonista d'una rondalla de la cultura popular d'un poble primitiu.

Pels seus costums, manera de vestir, forma de xerrar, la classe de vida que duu, ens incita a fer retrocedir la nostra imaginació un parell de generacions. Sol esser un personatge marginat, solitari, incomprès, rebutjat,... foragitat en pròpia terra. Reb la crueltat i l'ira del poble, sobretot per mediació dels al·lots.

Després de la seva mort només queda dins el record d'algun familiar. Passen un parell d'anys més i la pesada llosa del oblit l'esborrarà definitivament de la faç de la terra.

A principis de la dècada dels seixanta (potser fos un parells d'anys més tard) morí a la nostra vila un d'aquests personatges. Tenia terres i així mateix s'havia pogut casar amb un sineuer; però la cosa va durar poc temps. Després passava tot lo dia tota sola a

una caseta situada entre el camí de Son Roig i el Pont de sa Llova. Es podia veure la seva malgarbada i fantasmagòrica silueta deambulant pesadament per dins algun sementer d'aquella zona. Aplegava figues, collia dues herbes, arreglava l'aviram (gallines, oques,...) o feia pasturar els indiots. A cinc d'ells els va arribar a guardar uns deu anys; no pogueren aconseguir el seu destí: un senyorot extern.

- I tu,... creus ...!. I tu,... creus ...!, que es "precurador" o misser, s'ha fet seva l'església de Maria?

- I que et penses?,... aquesta m'han venuda avui pes poble!

(Què de vegades degué esser objecte d'escarni per part de la vella societat intolerant!)

Horabaixa de tot, compareixia a la vila per part de dalt. Havia pujat per Binifarda.

La veritat és que pels al·lots d'aquell temps era un personatge sinistre, només veure-la ja voltaven. Alguns altres, d'enfora, li feien befa, i

ella, cansada d'esser objecte de les seves burles, les encaçava per arruixar-los.

Tenia la mateixa mala fama que Na Mariaenganxa, Es Cossi-ribell, en Rostoll,...

De llargues trossades i estatura molt superior a la normalitat. Llejota i desarreglada. Mans i braços disforjos, veu masculinitzada,... i aquells peüots amb unes velles avarques.

Li deien Maria Alzamora Gayà, però la gent de la vila l'havia batiada i la coneixia amb el significatiu i suggerent malnom de madò Llargapotó. Tothom sabia de les seves desventures i de les anècdotes burlesques de la seva vida.

Horabaixando, en temps de figues, es va tirar de berris. Un parell de veïnats de per allà anaren a protegir-se davall el porxo de la seva caseta, on ella també hi era. Va fer una barrumbadota.

Desiara allargava el coll cap a defora observant amb certa preocupació. Mentrestant, mig recitant, mig cantussejant, amb aquella veuota pagesa d'un temps, aquella frase que es va fer famosa per la vila

(La melodia d'aquesta frase també era utilitzada per la gent de la vila per pronunciar altres expressions: "A na qui toca!")

CONTARELLES I MEMÒRIES (VII)

per Andreu Bauzà Joan

(Continuació)

Al cap de tres anys de fer feina a cal fuster Paris ja començava a venir un poc d'entusiasme i els jornals per Ciutat ja es pagaven a 10 pessetes l'hora, però a can Paris es pagaven com havíem tractat al principi o sigui a 4 pessetes l'hora.

Feina de fuster a Manacor

Un dia vengué un mestre de fuster manacorí que coneixia mestre Sebastià Puxe, germà d'en Miquel i li demanà si sabia algú que li interessàs anar a muntar portes amb ell a Manacor, i si sabia fer feina el pegaria a 10 pessetes l'hora. Sebastià m'ho digué i el dia de la mitjana festa de la Incogema vaig agafar la bicicleta i vaig partir ben dematí cap a Manacor, allà no feien festa i aquell mateix dia ja vaig començar a anar a posar portes a un pis. Jo pensava, si no m'agrada no hi tornaré i a can Paris no es donaran compte, essent dia festiu. No em va desagradà i en bicicleta, cada dia dematí, agafava pa taleca i patia cap a Manacor.

Ens posàvem a les 7 del matí fins a les 7 del capvespre. Ens aturàvem un quart d'hora per berenar al matí i una hora i mitja al mig dia. També hi havia vilafranquers que hi anaven, molts de picapedrers, vull dir que no era tot sol.

El primer dissabte a migdia em pegaren a 10 pessetes l'hora i vaig venir cap a Sant Joan més content que un ca amb un os.

Vaig comprar una moto

Al cap d'uns mesos vaig comprar una moto Guzzi que em costà 12.000 pessetes. En mitja hora curta era a Manacor. Al no haver de pedalejar me

pareixia tocar amb un dit en el cel.

Anàrem a viure a Manacor

En el desembre de l'any 59 la meva dona i jo ens anàrem a viure a Manacor. Ella es va llogar per serventa a casa del metge Montserrat Galmés, que estava casat amb la santjoanera Margalida de Son Gual. Tractàrem que jo també havia de menjar i dormir a la casa i ens anava bastant bé. Tot lo que guanyàvem era net i començarem a tenir plagueta en el banc, cosa que no havíem tingut mai.

Dues Excursions a Roma

En el mes de maig del l'any 61 ens apuntàrem a una excursió a Roma amb un grup de santjoaners, guiats pel també santjoaner Climent Picornell que ja hi havia estat varies vegades i endemés entenia i parlava un poc d'italià. La meva dona no havia sortit mai de Mallorca, solament havia estat a Eivissa i Formentera. Ens agradà molt i també vàrem riure bastant perquè tots érem de mitja edat. Férem el camí en vaixell fins a Barcelona i la resta en tren. A mi sempre m'han agradat el paisatges, quasi sempre estava en el passadís lateral del vagó mirant el panorama, bloc i bolígraf en mà, per anotar tots els noms de ciutat i pobles per on anàvem passant: Perpinyà, Marsella, Cannes, Nisa, Montecarlo, Gènova, Livorno, San Remo, Pisa,... etc. Es donà el cas que el camí que férem de nit a l'anada, el férem de dia a la vinguda.

Al cap de recorre 1800 quilometres des de Barcelona arribàrem a la ciutat més

monumental del món: Roma. Començant per les quatre basíliques, Sant Pere, Sant Pau, Sant Joan de Letran i Santa Maria la Major, Coliseum, Arc de Contestí, Castells de Sant Angello, Panteons, monument de Víctor Manuel tot de marbre, com a punt de referència, juntament amb la cúpula de Sant Pere, museu del Vaticà, Capella Sixtina, fontana de Trevi, les escultures no repetibles de la Pietat i Moisès de Miquel Angelo. En raó aquest geni té nom immortal. Quant tengué l'estàtua de Moisès acabada li donà un cop de martell al front i li digué: parla, solament te falta el parlar.

El riu Tíber, que parteix la ciutat en dues, amb molts i bellíssims ponts per comunicar-se d'una part a l'altre. Un dia anàvem en autocar a visitar les termes de Tivoli, lloc de recreo d'emperadors romans. Dins aquests jardins hi havia dues monumentals fonts que adornaven i regaven aquell paradís. Si mal no record això està a 48 Km de Roma. A més de dur moltes postals i fotografies, em vaig proveir d'una petita història de Roma la qual vaig estudiar i l'any 66, també pel mes de maig, amb el capellà Ferriol, el rector de Pina, en Climent Picornell i un grup de santjoaners tornàrem visitar la Ciutat Eterna. Aquesta vegada la meva dona no hi vengué perquè l'excursió havia de ésser més llarga i ella es va cansar d'anar en tren. De anada estarem dos dies a Barcelona. El primer anàrem a Montserrat i el segon visitàrem el parc, la Sagrada Família, el

Tibidabo, per després d dinar i a les dues de la tarda agafar el tren cap a Roma.

Si la primera vegada me va agradar molt, la segona me va agradar més perquè ja tenia un coneixement de el que anàvem a veure. De tornada, quan fórem a la ciutat francesa de Narbona, canviàrem de tren per anar cap a Lourdes, que és un trosset de cel a la terra. Hi estàrem dos dies. Lourdes també m'agradà molt i vaig prometre que en la primera ocasió hi tornaria. De Lourdes tornarem cap a Narbona per enllaçar amb el tren que ens duria cap a Barcelona. Arribàrem fosca negra, sopàrem i ens dirigirem cap al moll per agafar el vaixell i tornar a Mallorca que després de molts de dies d'estar pel món una persona ja comença a enyorar-la.

Com que vaig prometre tornar a Lourdes, en el mes de juny de l'any 73 s'organitzà una a Sant Joan una excursió per visitar Lourdes i Andorra a la qual me vaig allistar.

Excursió a Lourdes i Andorra
Sortirem cap a Barcelona a les 8 del matí en avió. En arribar allà ja ens esperava autocar, ens acomodàrem dins ell i sortirem per l'autopista de peatge cap a Girona i la Jonquera. Allà férem una aturada per berenar i fer les nostres necessitats i estirar-nos les cames, per partir altre vegada pel sud de Franca, que tot és vinya, cap a Perpinyà a on dinàrem en un restaurant. Després d'haver dinat férem una petita volta per la ciutat i tornàrem partir Pirineus endins cap a Fox, un poble més o manco com Manacor. Allà ens aturàrem per sopar i dormir en

un petit hotel per lo endemà, després d'haver berenat, tornar partir cap a Lourdes. Baixàrem a San Giron i San Gauden per fer una petita volta. Arribàrem a les 12, ens acomodaren a les habitacions per de seguida baixar a posar vitamines. Després anàrem a saludar la Mare de Déu i mare nostre. Com he dit abans, el recinte Sagrat de Lourdes és un trosset de cel a la terra. Es veu gent de totes les nacions amb una compostura i un silenci impressionant. Pels costats de la gruta cremen dia i nit centenars de ciris tot el dia. Des de l'alba fins entrada de nit la gent en filera, com les formigues, passen per davant aquella imatge de marbre blanc que impressiona, aquella fe que es respira, contagia a tota la gent de bona voluntat. Després d'haver passat per davant la Immaculada férem el viacrucis, visitàrem la Basílica del Rosari, la de Pius IX soterrani, a on si plou hi fan la funció litúrgica de l'horabaixa amb la processó i la benedicció del Santíssim Sacramentals malaltets i tota la gent que assisteix a l'acte. Després visitàrem la casa pairal de Bernadeta. A les nou de la nit es passa el rosari a la gran explanada de la basílica del mateix nom. Cada desena se resa amb un idioma distint i en acabar es fa la processó de les entorxes. Acabada aquesta anàrem a sopar i dormir al hotel on estàvem allotjats. El dia següent tornàrem visitar la Mare de Déu i tot aquell recinte sagrat, beguérem aigua d'aquella font santa, que na Bernadeta Sobirou, amb les seves mans fer brollar per ordre d'aquella Senyora que se

li aparegué en 17 ocasions. Compràrem algunes recordances i ens anàrem a dinar per després agafar l'autocar que ens havia de transportar a Andorra. Abans d'arribar vérem un espectacle de la natura molt curiós. Quan pujàvem el coll d'Envolire, devers les 7 del capvespre, hi havia una boira que la podien llescar i abans d'arribar al cap d'amunt la boira ens quedà a baix, sortí el sol i tos el cucurull de les muntanyes d'aquell entorn, aparegueren coberts de neu, el paisatge era meravellós, donant la sensació que estàvem a un altre món.

Arribàrem a Andorra a l'hora de sopar, ens acomodaren a les habitacions de l'hotel i quasi tots anàrem al llit. El matí del dia vinent anàrem de visita i compres per la ciutat. Jo vaig comprar un transistor Philips u una màquina d'afaitar Braun que em costà 1.800 pessetes. Després d'haver dinat partirem cap a Barcelona per a les 12 de la nit partir de bel nou cap a Mallorca amb el vaixell. Però vull dir que quan entràrem a Espanya, a la duana, trobàrem dues colles de guàrdies civils més dolents que la pesta, ens feren obrir totes les maletes i bosses i tot lo que havíem comprat ens ho feren dur a la duana i manco mal que aquells dos oficials de la duana no tingueren la mala llet que tenien aquells quatre mal educats guàrdies civils. A mi no em feren pagar res, només pagaren un parell que duïen objectes de molt de valor.

I per més endavant no tornàrem parlar de Lourdes, diré que l'any 92 i 94, amb la meua dona, hi tornàrem.

(Continuarà)

HORARI:

**BIBLIOTECA PÚBLICA P. RAFEL GINARD
I
ARXIU MUNICIPAL**

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte
MATÍ			10 h. - 12 h.			10 h. - 12 h.
TARDA	17 h. - 19 h.	17 h. - 19 h.		17 h. - 19 h.	17 h. - 19 h.	